اخبار کوتاه

اعلام زمان شارژ مرحله سوم کالابرگ برای دهک‌های ۴ تا ۷ به زودی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با صدور اطلاعیه ای اعلام کرد: زمان شارژ مرحله سوم تخصیص اعتبار کالابرگ الکترونیکی برای خانوار دهک‌های چهارم تا هفتم به زودی اعلام می شود.

به گزارش پیام آشنا، در پی انتشار خبر شارژ مرحله سوم تخصیص اعتبار کالابرگ الکترونیکی برای خانوار دهک‌های چهارم تا هفتم در روز سه‌شنبه ۱۷ تیرماه در برخی رسانه‌ها به اطلاع می‌رساند که این خبر صحت ندارد.

به اطلاع هموطنان گرامی می‌رساند زمان شارژ مرحله سوم تخصیص اعتبار برای خانوار دهک‌های چهارم تا هفتم از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام خواهد شد.

گفتنی است مرحله سوم کالابرگ برای دهک‌های اول تا سوم از ۷ تیر ماه با اعتبار ۵۰۰ هزار تومانی آغاز شده بود.

تالار شیشه‌ای دوباره ریخت

تنها یک روز پس از رشد بازار سرمایه، دیروز این بازار بیش از ۵۱ هزار واحد کاهش یافت و شاخص کل ضمن رسیدن به رقم دو میلیون و ۶۵۸ واحد کاهش یافت و حجم کانال ۲.۷ میلیون را که دیروز تصاحب کرده بود، از دست داد.

به گزارش پیام آشنا، دیروز سه‌شنبه شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران ۵۱ هزار و ۶۵۸ واحد افت کرد و به رقم دو میلیون و ۶۵۸ هزار و ۲۳۸ واحد رسید. این در حالی است که روز گذشته در پی اختصاص خط اعتباری ۶۰ هزار میلیارد تومانی به بازار سرمایه، این بازار پس از یک هفته کاهش ۱۹ هزار واحد رشد کرده بود. شاخص هموزن نیز ۱۰ هزار و ۱۸ واحد کاهش داشت و در عدد ۸۳۶ هزار و ۹۹ واحد ایستاد.

دیروز تعداد سهام مثبت بورس ۱۳ عدد و سهام منفی ۲۳۱ عدد بود. تعداد خریداران به بیش از ۴۲ هزار نفر رسید به طور کلی بازار ۱۸۹ درصد کاهش داشت. همچنین دیروز ۱۹۶ هزار فقره معامله به ارزش حدود ۱۸ هزار میلیارد تومان در بازار سهام انجام شد.

تبلیغات فضای مجازی در خصوص پرداخت وام، کلاهبرداری است

بانک مرکزی اعلام کرد که صفحات فضای مجازی در خصوص پرداخت وام، صرفاً نامی برای کلاهبرداری از بین بردن سرمایه افراد و جذب مخاطب است.

به گزارش پیام آشنا، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: به اطلاع هموطنان گرامی می‌رساند برخی افراد سودجو در شبکه‌های اجتماعی با راه اندازی صفحه، اقدام به تبلیغات در خصوص پرداخت وام تحت عناوین مختلف کرده‌اند که این صفحات صرفاً نامی برای کلاهبرداری از بین بردن سرمایه افراد و جذب مخاطب است.

بنابر گزارش بانک مرکزی، تمام صفحات مرتبط با اعطای وام که در شبکه‌های اجتماعی از جمله اینستاگرام و تلگرام و سایر شبکه‌های اجتماعی در حال فعالیت می‌باشند هیچ گونه ارتباطی با بانک مرکزی و شبکه بانکی ندارند و برای معرفی خود از آرم و عنوان بانک مرکزی و شبکه بانکی سوءاستفاده می کنند.

بر همین اساس از هموطنان تقاضا می‌شود هوشیار باشند و هرگزبه این تبلیغات فریبنده توجه نکنند.

ادامه افت قیمت طلا در بازار تهران

دیروز (سه‌شنبه، ۱۷ تیرماه) در ادامه ریزش قیمت طلا و ارز که از روز گذشته آغاز شده است (حتی با توجه به افزایش بهای اونس جهانی)، اما به دلیل کاهش قیمت دلار در بازار غیر رسمی، فلز زرد نیز روندی نزولی خود را ادامه داد.

به گزارش پیام آشنا، فعالان بازار سکه و طلا دیروز (سه شنبه، ۱۷ تیرماه) هر قطعه سکه طرح جدید (امامی) را ۷۷۱ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان و سکه طرح قدیم (بهار آزادی) را ۷۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان فروختند که نسبت به معاملات روز دوشنبه (۱۶ تیرماه) به ترتیب سکه طرح جدید سه میلیون و ۲۰۲ هزار و ۳۳۰ تومان و سکه طرح قدیم سه میلیون و ۲۰۲ هزار و ۳۳۰ تومان کاهش داشت.

دیروز نیم سکه ۴۲ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان، ربع سکه ۲۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و سکه گرمی ۱۴ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان در بازار طلا قیمت خورد که در نیم سکه یک میلیون و ۴۹۵ هزار و ۲۰ تومان، در ربع سکه ۹۳۴ هزار و ۳۹۵ تومان و در سکه گرمی ۲۵۹ هزار و ۵۹۰ تومان کاهش را ثبت کردند.

از سوی دیگر، هر گرم طلای ۱۸ عیار به قیمت هفت میلیون و هشت هزار و ۷۰۰ تومان فروخته شد که در مقایسه با روز دوشنبه، ۱۸۱ هزار و ۱۴۰ تومان کاهش داشت. هر گرم طلای ۲۴ عیار نیز با ۲۶۶ هزار و ۷۵ تومان کاهش به ۹ میلیون و ۳۱۹ هزار تومان رسید و هر مثقال طلا نیز با کاهش ۸۹۴ هزار و ۷۹۱ تومانی، ۳۰ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان معامله شد.

همچنین هر اونس طلا با افزایش سه دلاری نسبت به روز دوشنبه به سه هزار و ۳۲۲ دلار رسید.

هر کیلو گرم تخم‌مرغ ۵۲ هزار تومان شد

اواسط تیر ماه در بازار کالاهای اساسی هر کیلو گرم تخم‌مرغ ۵۲ هزار تومان شد این در حالی است که هفته گذشته این عدد بین ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان متغیر بود.

به گزارش پیام آشنا، هر سال گرمای هوا منجر به کاهش قیمت برخی از انواع مواد غذایی فاسدشدنی مانند تخم مرغ می‌شود.

معمولاً در نیمه نخست سال به دلیل افزایش دما مصرف تخم مرغ کاهش یافته و به همان نسبت نیز نرخ آن پایین می‌آید.

این امر در نیمه دوم سال افزایشی بوده و هم مصرف تخم مرغ بیشتر می‌شود و هم نرخ آن بالا می‌رود.

دوشنبه ۱۶ تیر ۱۴۰۴ در بازار کالاهای اساسی هر کیلو گرم تخم‌مرغ ۵۲ هزار تومان شد این در حالی است که هفته گذشته این عدد بین ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان متغیر بود.

پیام آشنا از بازار برنج گزارش می دهد

برنج ایرانی زیر فشار دوگانه سیاست‌های بازار

اختصاصی پیام آشنا- در حالی که قیمت برنج ایرانی در هفته‌های اخیر رکوردهایی بی‌سابقه به ثبت رساند و هر کیلوگرم از آن در بازار آزاد تا حدود ۳۵۰ هزار تومان افزایش یافت، سیاست‌گذاران بخش کشاورزی با مجموعه‌ای از اقدامات در دو جبهه «تولید داخلی» و «واردات» در تلاشند تب این بازار پرالتهاب را کاهش دهند.

اکبر فتحی، معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، از آغاز فصل برداشت برنج در کشور خبر داده و در کنار آن به افزایش قیمت‌ضرفانی واردات اشاره می‌کند؛ دو مولفه‌ای که به گفته وی، می‌توانند عامل کاهش قیمت‌ها و بازگشت ثبات به بازار باشند. از نگاه این مقام مسئول، برنج داخلی در شرایط مطلوبی تولید شده و با ورود تدریجی آن به بازار، کاهش قیمت طبیعی و تدریجی را شاهد خواهیم بود.

گرانی؛ نتیجه مستقیم وقفه در واردات

در کنار مسائل مربوط به تولید داخلی، چالش اصلی بازار برنج به گفته‌ی مجیدرضا خاکی، دبیر انجمن واردکنندگان برنج، به سیاست‌های ارزی بازمی‌گردد. به باور وی، تأخیر در تخصیص ارز طی ماه‌های اسفند تا اردیبهشت باعث شد محموله‌های وارداتی پشت درهای گمرک معطل بمانند و عرضه کاهش یابد؛ موضوعی که نهایتاً منجر به جهش قیمت شد. وی تأکید دارد تا زمانی که ارز به شکل روان تأمین نشود، کاهش چشمگیر قیمت بعید است. هرچند، مسیر ثبات آغاز شده است.

پاسخ‌های عملیاتی در سطح استان‌ها

در سطح استانی نیز دستگاه‌های نظارتی وارد عمل شده‌اند. جرئیل برادری، رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران با اشاره به بازرسی ۱۵۰۰ واحد عرضه برنج در ۳ روز اخیر، از برخورد جدی با گران‌فروشان و اعلام آمادگی برای تأمین برنج بانرخ مصوب خبر داد. به گفته وی، برنج‌های وارداتی با قیمت ۵۹ تا ۶۶ هزار تومان در فروشگاه‌های زنجیره‌ای موجود است و مردم می‌توانند نیاز خود را از این مراکز تأمین کنند.

نقش محوری استان‌های شمالی در ثبات بازار

در همین حال، استان‌های شمالی کشور به‌عنوان قطب‌های اصلی تولید برنج، نقش کلیدی در آرام‌سازی بازار دارند. در گیلان، ۹۸ درصد عملیات وجین اراضی برنج انجام شده و طرح جهش تولید نیز در ۵ شهرستان به اجرا درآمده است. هدف این طرح، افزایش بهره‌وری، توسعه مکانیزاسیون و کاهش وابستگی به واردات است.

از سوی دیگر، طرح جهش تولید در دیمزارها نیز با هدف مقابله با خشکسالی و کاهش مصرف آب در استان‌های گلستان، مازندران و گیلان کلید خورده است. به گفته مجید آنجفی، معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی، انتظار می‌رود با توجه به خشکسالی، بین ۱.۶ تا ۱.۸ میلیون تن برنج در کشور تولید شود؛ عددی که نیازمند واردات حدود ۱.۷ تا ۱.۹ میلیون تن برای تأمین کامل نیاز مصرف کشور است.

چشم‌انداز بازار تا پایان تابستان

با ورود محصول داخلی به بازار از تیرماه و تسهیل واردات، چشم‌اندازها حاکی از حرکت بازار به سمت ثبات نسبی تا شهریور ماه است. به شرط استمرار تخصیص ارز، کنترل سودجویی و تقویت نظارت بر توزیع، می‌توان امیدوار بود که بخش بزرگی از التهاب قیمتی فعلی فروکش کند.

در عین حال، استمرار اجرای طرح‌های حمایتی در تولید، افزایش مکانیزاسیون، ترویج ارقام مقاوم به خشکی و بهبود سیاست‌های ارزی و بازرگانی، می‌تواند پایداری بازار برنج را از حالت مقطعی به وضعیت بلندمدت‌تر تقاضا دهد.

بسته حمایتی وزارت صمت برای پایداری تولید ابلاغ شد

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اعلام تصویب «طرح حمایت از تولید» در هیئت وزیران، از ابلاغ آن برای پشتیبانی جامع از تولید خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، سیدمحمد اتابک با اعلام خبر ابلاغ بسته حمایت از تولید گفت: دولت در این ۱۲ روز اقدامات جبرانی را برای حمایت از تولید بر اساس طرح ارائه شده از سوی وزارت صمت و با مشارکت اعضای کارگروه زیربنایی با مسئولیت وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۵ حوزه تصویب و ابلاغ کرده است.

وی در همین رابطه افزود: این بسته برای تاب‌آوری صنایع و استمرار تولید با اولویت صنایع مرتبط با معیشت مردم؛ تدوین و ابلاغ شده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به کلیات این طرح گفت: بسته حمایت از کسب و کارها در کارگروه زیربنایی و در پنج بخش؛ مالی (مالیات و تأمین اجتماعی)، تأمین مالی (تسهیلات، دیون بانکی و ...)، ارز (تأمین ارز و تعهدات ارز صادراتی)، زیرساخت (حمل و نقل و انرژی) و بازرگانی (امور گمرکی و ثبت سفارش) با تاکید بر پشتیبانی از استمرار تولید و رفع موانع احتمالی واحدهای تولیدی و خدماتی با تمرکز بر سیاست‌های ارزآوری در شرایط ویژه، تأمین نیازهای اساسی و حفظ معیشت خانوار تهیه و تدوین شده است.

اتابک ویژگی تسهیلات رفع موانع پولی و بانکی در این بسته را کارآمد دانست و اظهار کرد: همچنین در این مصوبه؛ اعمال تنفس، تمدید تسهیلات قبلی، رفع موقت آثار محدودیت‌های ناشی از برگشت چک، تمدید دو ماهه مصوبات اعتباری و لحاظ بدهی مربوط به اعتبارات اسنادی وضمانت‌نامه‌های بانکی در طبقه مشکوک‌الوصول، حداکثر پس از گذشت سه ماه از عدم وصول مطالبات مؤسسه اعتباری از حمایت‌های پیش‌بینی شده در بخش تأمین مالی کسب و کارهاست.

وی در بخش صادرات ارزی از تولید، صادرات و بازرگانی، گفت: تمدید یک‌ماهه مهلت رفع تعهد ارزی واردات و صادرات برای واردکنندگان و صادرکنندگانی که مهلت آنها تا پایان تیرماه ۱۴۰۴ خاتمه می‌یابد و تعلیق سه ماهه محدودیت‌های بانکی موضوع بند ۵ مصوبات سی‌امین جلسه کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات را از حمایت‌های پیش‌بینی شده در حوزه ارزی است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت مشارکت فعال همه اعضای کارگروه زیربنایی را از مختصات مهم اجرای این بسته برشمرد و اظهار کرد: در بسته حمایتی به منظور پایداری تولید و زیرساخت‌های آن، تأمین برق، سوخت، گاز و فرآورده‌های نفتی واحدها با ملاحظات حفظ شبکه، در اولویت وزارتخانه‌های نیرو و نفت قرار داده شده است.

اتابک در ادامه به تسهیلات گمرکی این بسته نیز پرداخت و گفت: امکان ترخیص صد درصدی کالاهای موجود در گمرکات و ثبت سفارش بدون انتقال ارز برای واردات کالاهای اولویت‌دار، از دیگر حمایت‌های مد نظر در این حوزه است.

بسته حمایت از کسب و کارها در کارگروه زیربنایی با مسئولیت وزارت صنعت، معدن و تجارت و عضویت وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، جهاد کشاورزی، دادگستری، نفت، نیرو، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان برنامه و بودجه کشور و معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری برای رفع موانع پیش روی واحدهای تولیدی و خدماتی و گذار از تبعات ناشی از جنگ ۱۲ روزه تدوین، تصویب و ابلاغ شده است.

پاکسازی سرشاخه‌های شاهرود به بالادست رودخانه کویین رسید

در پی اجرای طرح‌های حفاظتی و ساماندهی منابع آبی، عملیات پاکسازی و بازگشایی سرشاخه‌های رودخانه شاهرود در طالقان با جدیت ادامه دارد و پس از پایان کار در روستاهای خیکان و دیزان، پاکسازی بالادست رودخانه کویین در دستور کار قرار گرفته است.

به گزارش خبرنگار پیام آشنا، با هدف پیشگیری از وقوع سیلاب، افزایش ظرفیت عبور آب و حفاظت از حریم رودخانه‌ها، شرکت آب منطقه‌ای البرز عملیات پاکسازی و بازگشایی سرشاخه‌های رودخانه شاهرود را در شهرستان طالقان ادامه می‌دهد.

پس از اتمام موفقیت‌آمیز عملیات در محدوده روستاهای خیکان و دیزان، تیم‌های اجرایی وارد فاز جدیدی از طرح شده‌اند که شامل پاکسازی مسیر بالادست رودخانه کویین است. این اقدام در راستای اجرای برنامه‌های مدیریت منابع آب، مقابله با خطرات ناشی از انسداد مسیر جریان و همچنین بهبود شرایط زیست‌محیطی رودخانه انجام می‌گیرد.

شرکت آب منطقه‌ای اعلام کرده است که این روند با همکاری دستگاه‌های محلی و با رعایت الزامات زیست‌محیطی ادامه خواهد یافت تا ضمن ارتقای ایمنی منطقه، امکان بهره‌برداری بهتر از منابع آب فراهم شود.

بحران کم‌آبی؛ تغییرات اقلیمی ایران به مرز هشدار رسید

یک مقام مسئول سازمان هواشناسی با هشدار نسبت به تغییرات اقلیمی در ایران گفت: افزایش ۲ تا ۳ درجه‌ای دمای کاهش بارش و تبخیر ۲۵ سانتی‌متری آب در سال منابع آبی کشور را به مرز بحران رسانده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، احد وظیفه رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی با اشاره به افزایش میانگین دمای کشور طی نیم‌قرن اخیر اظهار کرد: در ۵۰ سال گذشته، دمای میانگین ایران بین ۲ تا ۲.۵ درجه سانتی‌گراد افزایش یافته و در مناطق فلات مرکزی کشور این رقم حتی به ۳ درجه نیز رسیده است.

وی افزود: افزایش دما موجب تبخیر بیشتر، کاهش رطوبت جو و بالا رفتن نیاز آبی گیاهان شده است. طبق داده‌های علمی، هر یک درجه افزایش دما، ظرفیت تبخیر را حدود ۷ درصد افزایش می‌دهد. این در حالی است که کاهش بارش سالانه نیز مزید بر علت شده است. وظیفه خاطرنشان کرد: در دهه‌های گذشته، میانگین بارندگی سالانه کشور حدود ۲۵۵ میلی‌متر بود، اما اکنون این میزان به حدود ۲۰۰ میلی‌متر کاهش یافته است.

رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی ادامه داد: پتانسیل تبخیر در کشور از حدود ۱۱۰۰ میلی‌متر در گذشته، به ۱۳۵۰ میلی‌متر افزایش یافته است. این به آن معناست که به‌طور متوسط، سالانه حدود ۲۵ سانتی‌متر آب بیشتری از سطح کشور تبخیر می‌شود. به گفته وی، این میزان تبخیر، فشار مضاعفی بر منابع آبی وارد می‌کند، به‌ویژه در شرایطی که الگوهای بارشی نیز تغییر کرده‌اند و بارش‌ها به‌طور ناهمگون و نامنظم رخ می‌دهند.

وی با هشدار نسبت به سناریوهای بدبینانه تغییر اقلیم تأکید کرد: اگر وضعیت فعلی کنترل نشود و دما تا ۸ درجه افزایش یابد، بسیاری از کلان‌شهرهای حاشیه کویر مانند یزد، کرمان و اصفهان دیگر شرایط زیستی مطلوبی نخواهند داشت و عملاً غیرقابل‌سکونت خواهند شد.

وظیفه در پایان تصریح کرد: در گذشته، دمای تابستانی کشور از تیرماه آغاز می‌شد، اما اکنون شاهد آغاز گرمای تابستانی از اردیبهشت‌ماه هستیم که تا مهر ادامه می‌یابد. به‌عبارت دیگر، تابستان ایران عملاً به ۴ تا ۵ ماه افزایش یافته است. این روند نگران‌کننده موجب شده است که فصل بهار، به‌عنوان دوره گذار از زمستان به تابستان، به‌طرز محسوسی کوتاه شود یا تقریباً از بین برود.

بازنگری دستورالعمل پرداخت خسارت افت قیمت خودرو

رئیس مرکز مدیریت ریسک و تدوین مقررات بیمه مرکزی گفت: براساس وعده‌ای که در زمان ابلاغ دستورالعمل پرداخت خسارت افت قیمت خودرو دادیم، فرایند بازنگری آن در دستور کار است تا افراد و گروه‌های بیشتری بتوانند از این مزایا استفاده کنند.

به گزارش پیام آشنا، بهروز بستگانی اظهار کرد: از دی ماه سال گذشته امکان جبران خسارت افت قیمت را از محل بیمه‌نامه شخص ثالث به موجب مصوبه شورای عالی و دستورالعملی که تنظیم و ابلاغ شد، فراهم کردیم و خوشبختانه در حال حاضر ماه هفتم است که این موضوع در کشور عملیاتی و اجرایی شده است.

وی افزود: در حال حاضر، بازخوردهای متفاوتی در این زمینه دریافت کرده‌ایم که برخی از آنها قابل پیش‌بینی بود به دلیل محدودیت‌هایی که در دستورالعمل وجود داشت و وسایل نقلیه مشمول را محدود بود و بخشی از وسایل نقلیه را شامل نمی‌شد.

رئیس مرکز مدیریت ریسک و تدوین مقررات بیمه مرکزی تأکید کرد: براساس وعده‌ای که در زمان ابلاغ این دستورالعمل دادیم فرایند بازنگری این دستورالعمل دستور کارمان است و ان‌شاءالله بر اساس بازخوردها و پیشنهادهایی که دریافت می‌کنیم سعی می‌کنیم که آن را به نحوی اصلاح و تکمیل کنیم که افراد و گروه‌های بیشتری بتوانند از این مزایا استفاده کنند؛ قاعدتاً بخشی مربوط به انواع وسایل نقلیه مشمول خواهد بود.

بستگانی گفت: یکی دیگر از مواردی که بسیار محل سوال است سن وسایل نقلیه بوده؛ چون در حال حاضر طبق دستورالعمل فقط وسایل نقلیه تا ۱۰ سال مشمول می‌شوند. درخواست‌های زیادی وجود دارد برای اینکه این سن را افزایش دهیم. این دو پیشنهاد جزو پیشنهادهای اصلی در فرایند بازنگری خواهد بود که ان‌شاءالله در مهلت یک ساله از زمان ابلاغ این دستورالعمل این بازنگری انجام خواهد شد و اطلاعات تکمیلی اعلام می‌شود.

یادداشت

قدرت‌های نوظهور اقتصادی و توسعه قدرت‌های سنتی کشاورزی (بخش آخر)

این امر گاهی اوقات با نیاز به کاهش اثرات خارجی فعالیت‌های تجاری مرتبط با روابط قدرت و امنیت ملی توجیه می‌شود، زیرا شرکت‌های تجاری (به اندازه کافی) این موارد را درونی نمی‌کنند. در این بستر کنشگری، کشورهای عضو بریکس در حال ایجاد تغییرات قابل توجهی در کشاورزی جهانی هستند که پیامدهای گسترده‌ای برای تجارت، فناوری، پایداری و سیاست‌گذاری دارد.

استراتژی‌ها و رویه‌های گروه بریکس منعکس‌کننده تعامل پویا بین منافع ملی و واقعیت‌های جهانی است و نیاز به تعامل و همکاری بین‌المللی مداوم را برجسته می‌کند. با ادامه تکامل و اعمال نفوذ کشورهای بریکس، تقویت یک رویکرد متعادل و فراگیر در توسعه کشاورزی برای تضمین امنیت غذایی جهانی، سلامت محیط زیست و ثبات اجتماعی-اقتصادی ضروری خواهد بود.

تأسیس بورس غلات بریکس

بیانیه کازان ۲۰۲۴ بریکس، ابتکاری را برای ایجاد بورس غلات بریکس به عنوان بخشی از تلاش آنها برای «توسعه یک سیستم تجارت کشاورزی منصفانه» تأیید کرد. این ایده، ابتکاری روسی است که اولین بار توسط ادوارد زرنین، رئیس هیئت مدیره اتحادیه صادرکنندگان غلات روسیه به رئیس جمهور روسیه پیشنهاد شد. بیانیه کازان، این بورس را به عنوان بستری برای تجارت کالاهای غلات در بریکس توصیف کرد که پتانسیل گسترش آن به سایر بخش‌های کشاورزی در آینده را دارد.

بورس‌های کالایی جهانی مدت‌ها است که وجود دارند. ایالات متحده و اروپا میزبان برخی از بورس‌های کالایی پیشرو در سطح بین‌المللی و یکپارچه در جهان مانند گروه CME و بورس بین قاره‌ای (ICE) در ایالات متحده و یورونکست در اروپا هستند. این بورس‌ها انواع مشتقات را برای کمک به فعالان بازار در مدیریت ریسک ارائه می‌دهند. برزیل، یکی از اعضای بنیانگذار BRICS بورس جهانی خود (B³) را دارد. سال ۲۰۱۰، B³ یک همکاری استراتژیک ترجیحی با گروه CME برای توسعه یک پلتفرم معاملاتی چند طبقه دارایی و بررسی مشارکت با سایر بورس‌های بین‌المللی برقرار کرد.

بورس غلات پیشنهادی بریکس می‌تواند خلأ موجود در بازار بورس کالاهای غلات در کشورهای جنوب جهان را پر کند. بیش از ۴۰ بورس کالا در سراسر جهان در هر قاره (به استثنای قطب جنوب) وجود دارد. این بورس‌های موجود در تجارت غلات یا سایر کالاهای غذایی تخصص دارند که بسیاری از آنها در آفریقا و آسیا هستند. اکثر بورس‌های کالای موجود داخلی هستند و با ارزهای محلی قیمت‌گذاری می‌شوند. با این حال، برخی مانند بورس آفریقا در چندین کشور فعالیت می‌کنند و قراردادهای آنها را ارزی که دفتر مرکزی بورس در آن قرار دارد (در این مورد، با نای را نیجریه) قیمت‌گذاری می‌شود. در حالی که هر ۵ عضو اصلی بریکس - برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی - بورس‌های داخلی کالاهای غلات خود را دارند، فقط برزیل یک بورس غلات واقعاً یکپارچه جهانی دارد. اما بلوک گسترش‌یافته بریکس نفوذ قابل توجهی در بازارهای کشاورزی جهانی دارد و تقریباً ۴۴ درصد از تولید و مصرف غلات جهان و نزدیک به ۲۵ درصد از صادرات غلات جهان را به خود اختصاص داده است.

کشورهای قدرتمندی مانند برزیل و روسیه در تولید غلات جهانی پیشرو هستند، در حالی که غول‌هایی مانند چین در میان واردکنندگان برتر مواد غذایی قرار دارند. بریکس گسترش‌یافته با چنین بازار قابل توجهی در میان خود، بازاری به اندازه کافی بزرگ برای حفظ پلتفرم پیشنهادی دارد. در عمل، بورس غلات پیشنهادی بریکس جدیدترین تلاش این گروه برای تضعیف سلطه تجارت جهانی و سیستم مالی مبتنی بر دلار است که همه این مسائل تحت لوای ارتقای امنیت غذایی انجام می‌شود. بیانیه کازان، بورس غلات بریکس را تأیید می‌کند. چنانکه موضع قاطع این گروه در برابر «اقدامات اقتصادی محدودکننده یک‌جانبه» سرزنشی علیه زورگویی اقتصادی غرب مانند تحریم‌های جمعی علیه روسیه است. اعلامیه کازان مشخص نکرد که بورس غلات بریکس از چه ارزهایی برای قیمت‌گذاری و تسویه معاملات آتی کالاها استفاده خواهد کرد، با وجود اینکه این بورس املاک و مستغلات گسترده‌ای را برای بحث در مورد ترتیبات مختلف بریکس برای ترویج یک سیستم مالی جایگزین، مانند بانک توسعه جدید، ابتکار پرداخت‌های فارمرزی بریکس، گروه ویژه پرداخت بریکس، بریکس کلیر و... اختصاص داده است. با این وجود، بورس غلات بریکس، پس از تحقق، می‌تواند به عنوان ابزاری دیگر برای پیشبرد ترجیح اعلام شده این بلوک برای ترویج استفاده از ارزهای محلی در جریان فارمرزی کالاها و خدمات عمل کند.

رئیس جمهور روسیه ادعا کرد که بورس غلات پیشنهادی بریکس، پس از اجرا، بازارهای ملی را از «دخالت‌های منفی خارجی» محافظت می‌کند. با این حال، خود روسیه به تعیین مؤثر کف قیمت برای صادرات گندم شده است. حتی اگر هیچ دخالت خارجی وجود نداشته باشد، دستکاری داخلی توسط صادرکنندگان اصلی این گروه و عدم شفافیت بالقوه ممکن است اعتبار و کارایی بورس پیشنهادی را تضعیف کند.

بریکس گسترش‌یافته شامل خریداران برتر غلات روسیه مانند مصر است. هرگونه دخالت در قیمت می‌تواند باعث ایجاد اختلاف نظر در داخل گروه شود. حتی اگر این گروه بتواند از طریق سیاست‌های داخلی خود عمل کند، چهره‌های کلیدی در بورس غلات پیشنهادی تأکید کرد که سال‌ها کار لازم است تا این گروه بتواند آن را راه‌اندازی کند. اگرچه این پیشنهاد از اولین مانع عبور کرده است، اما اختلافات درون گروه هنوز می‌تواند پروژه را از مسیر خود خارج کند.

حسین شیرزاد
تحلیلگر مسائل کشاورزی در بستر توسعه
alborz.payam@gmail.com